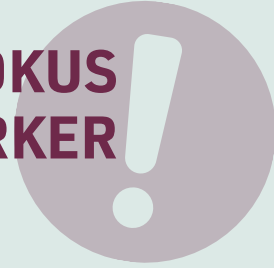

Udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi

GLOBALT FOKUS BEMÆRKER

Globalt Fokus har læst regeringens nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi fra et udviklingspolitisk perspektiv. Her er hvad, vi bider mærke i ved den nye strategi.

BALANCEGANG OG SYNERGI: FOKUS PÅ AT LANGSIGTET BÆREDYGTIG UDVIKLING OGSÅ ER SIKKERHED

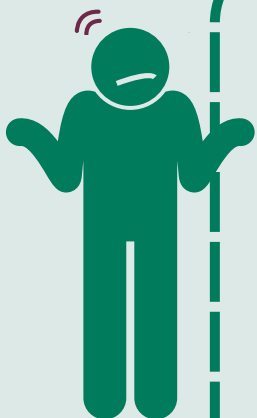
Ikke overraskende har strategien et stort fokus på det sikkerhedspolitiske aspekt af udenrigspolitikken, og herunder særligt Ruslands krig i Ukraine. De sikkerhedspolitiske trusler mod Danmark er ikke begrænset til Rusland - andre kriser truer, og ustabiliteten vokser. Dette anerkender strategien til dels med blandt andet klimakrisen og fokus på den teknologiske udvikling. Men hvor er fokuset på, at langsigtet bæredygtig udvikling også er sikkerhed. Hvis strategien ikke kun skal bidrage til Danmarks sikkerhed i dag og i morgen, men også 5-10-20 år frem, må Danmark tænke på den langsigtede bæredygtige udvikling som et vigtigt ben i det sikkerhedspolitiske arbejde. Arbejde for opnåelse af Verdensmålene, som ikke er nævnt i strategien, arbejde for at løse de bagvedliggende årsager til konflikt, såsom fattigdom og sult, og arbejdet med at løse klimakrisen er ikke blot til gavn for verdens mest udsatte mennesker, men også for en stabil verden, som kommer Danmark til gavn. Det er derfor ærgerligt, at strategien ikke nævner udviklingssamarbejdets vigtige rolle i denne brede sammenhæng til at skabe en mere stabil verden.

VI GLÆDER OS OVER: LIGEVÆRDIGE PARTNERSKABER

Et afsnit i den nye strategi hedder "Globale partnerskab og allianceopbygning", og det er i dette afsnit, at ambitionerne for ligeværdige partnerskaber bliver udfoldet. Det er et stærkt udgangspunkt, at regeringen vil arbejde med ligeværdige partnerskaber, og det understreges flere gange, at samarbejde skal have udgangspunkt i 'fælles interesser' mellem Danmark og de lande, vi er partnere med. Det er et vigtigt skridt strategien tager ift., at Danmark reflekterer over og anerkender, hvorfor partnerskaberne som udgangspunkt har været ulige. Men hvis Danmark ønsker internationale relationer, der bygger på ligeværdige partnerskaber, gælder det ikke kun i bilaterale samarbejder, hvor man ønsker at eksempelvis showcase Danmark som grønt foregangsland. Det må også gælde ved at tage aktiv handling i at nedbryde de ulige magtbalancer, som eksisterer overalt i de internationale relationer og det nuværende internationale økonomiske system, der systemisk tilgodeser den vestlige del af verden og fastholder uligeværdige partnerskaber med udviklingslande.

VI SAVNER: CIVILSAMFUNDETS ROLLE

Civilsamfundet bliver kun i meget begrænset omfang nævnt i den nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi. Med nedtoningen af demokrati og menneskerettigheder er det måske ikke overraskende, at civilsamfundet fylder mindre i denne strategi. Dog bør dette ikke ses som en naturlig følgevirkning. Civilsamfundet over hele verden udgør en vigtig del af de internationale relationer, og særligt havde det været relevant for strategien af fremhæve civilsamfundets rolle i arbejdet med ligeværdige partnerskaber. Ligeværdige partnerskaber handler om mere end regeringers samarbejde med regeringer. Det handler i lige så høj grad om mellemfolkelighed og engagement i de dagsordner, der bekymrer lokalbefolkninger over hele verden. Her spiller det globale og lokale civilsamfund en afgørende rolle i at sikre en bæredygtig udvikling for en mere stabil verden.

På trods af det manglende fokus på civilsamfundet i denne strategi, håber vi, at regeringen med sin kommende Afrikaplan og udviklingspolitiske strategi vil øge fokuset på civilsamfundets rolle i Danmarks internationale relationer.

DET ØMME PUNKT: VÆGTNINGEN AF MENNESKERETTIGHEDER

Den nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi understreger flere steder, at demokrati og menneskerettigheder fortsat er de værdier, Danmark udenrigspolitisk er baseret på. Dog er det tydeligt, at disse værdier ikke er placeret lige så centralt i strategien, og dermed heller ikke i Danmarks møde med omverden fremadrettet. Vi har allerede været vidner til denne regerings manglende markering omkring menneskerettighederne under regeringstoppens besøg i Indien og Egypten tidligere på året. Når menneskerettigheder ikke længere er det første, andet eller tredje punkt på dagsordenen i det danske diplomati, men i stedet erstattes af 'fælles interesse', er det vigtigt at se på, hvem det er, der får gavn af disse fælles interesser, samt hvordan Danmark vægter menneskerettigheder som en del af den grønne omstilling, og hvordan vægtningen ser ud, når det kommer til kommercielle interesser. Skridtet væk fra en 'værdibaseret' over til en 'pragmatisk ideologisk' udenrigspolitik betyder, at Danmark må finde nye veje at arbejde for menneskerettighederne.

Danmark har tradition for at være bannerfører for menneskerettighederne – og det kan vi ikke gøre os forhåbning om fortsat at være, hvis vi placerer menneskerettighederne så langt nede på vores prioriteringsliste.

DET ER VI BEKYMRET OVER: KLIMA OG BISTAND

At klima er en del af Danmark udenrigspolitisk og sikkerhedspolitisk arbejde bliver slået fast med denne strategi. Klimakrisen omtales som det 21. århundredes største udfordring. Særligt kobler strategien de nationale klimamålsætninger med Danmarks globale lederskab på klimaområdet. Det er et også et af de få steder, hvor strategien kobles til udviklingssamarbejdet med henvisning til både det bilaterale og multilaterale arbejde. Vi kan dog ikke sidde overhørig, at ordet bistand kun fremgår to gange i strategien, og det er faktisk i den samme sætning: "Med en ambitiøs dansk klimabistand skal vi derudover fortsat styrke broen til lande uden for Europa, der har brug for bistand, partnerskaber, konkrete løsninger, viden og erfaringsudveksling til at koble socialt retfærdig, økonomisk udvikling på en måde, der er tilpasset den trussel, som klimaforandringerne udgør".

Det fremgår ikke, hvorvidt denne klimabistand er en del af udviklingsbistanden eller tænkes som ny og additionel, men da regeringen kun har udtrykt ønsker om det modsatte, ville det overraske meget, hvis det var tilfældet. Det er derfor bekymrende, at udviklingsbistanden kun nævnes i form af klimabistand. Dermed synes balancen mellem klimaindsatser og udviklingsindsatser at være tippet på en uhensigtsmæssig måde på det udenrigspolitiske område. Dette må der rettes op på i regeringens kommende strategier, så den bæredygtige udvikling, der er så vigtig for verdens sikkerhed, inkluderer både de sociale, økonomiske og økologiske aspekter.

